

PATVIRTINTA
 UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
 2023-02-09 valdybos sprendimu
 (posėdžio protokolo Nr. 003)

TIESIOGIAI INVEGOS TEIKIAMŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA	
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) tikslas	Tiesiogiai UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodikos (toliau - Metodika) tikslas yra nustatyti vieningus principus INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų palūkanoms skaičiuoti, užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybės pagalbos teikimo taisyklių bei galima būtų įvertinti naudą (valstybės pagalbą), kurią paskolos gavėjai gauna, lyginant su rinkos sąlygomis
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) taikymo ribos	Metodikos reikalavimai taikomi tik INVEGOS tiesiogiai teikiamoms paskolų finansinėms priemonėms
Dokumento (tvarkos, politikos, kt.) taikymo apimtis	Metodika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos Metodika privalomai taikoma toms INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų priemonėms, kurios bus pradėtos įgyvendinti po šios Metodikos įsigaliojimo. Jau įgyvendinamų INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų priemonių kainodara gali (bet neprivalo) būti pakoreguota pagal šioje Metodikoje nustatytas taisykles ir principus
Susiję dokumentai	Metodika taikoma kartu su kitomis tvarkomis ir politikomis: Kredito rizikos vertinimo metodika, Užtikrinimo priemonių vertinimo metodika
Dokumentai, kurie netenka galios po šio dokumento įsigaliojimo, arba atliktas dalinis dokumento keitimas, papildymas	Tiesiogiai INVEGOS teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodika, patvirtinta 2022-10-20 valdybos sprendimu Nr. 042
Dokumento savininkas	Rizikos valdymo skyriaus vadovas
Dokumento peržiūrėjimo periodiškumas	Metodika peržiūrima ir tobulinama, pasikeitus teisiniam reguliavimui, atsižvelgiant į pokyčius rinkoje ar nustačius kitus poreikius keisti Metodiką, bet ne rečiau nei kas 2 metus
Viešinimas	Dokumentas viešai skelbiamas INVEGOS internetinėje svetainėje

TIESIOGIAI INVEGOS TEIKIAMŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA

Pagrindinės Tiesiogiai INVEGOS teikiamų paskolų palūkanų apskaičiavimo metodikoje (toliau – Metodika) naudojamos sąvokos:

Fiksuotosios palūkanos	Fiksuotosios palūkanos – tai tokios palūkanos, kurios nekinta visą Paskolos laikotarpį arba kažkurį iš anksto sutartą laiką, jei nekeičiamos Sutarties sąlygos ir Paskolos gavėjas laiku vykdo įsipareigojimus.
INVEGA	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
INVEGOS organai	INVEGOS valdymo organai, turintys įgaliojimus priimti sprendimus, nustatyti INVEGOS įstatuose
Kintamosios palūkanos	Paskolos laikotarpiu kintančios palūkanos, kurias sudaro Palūkanų marža ir Kintama palūkanų dalis, t. y. EURIBOR, IBOR arba kito INVEGOS pasirinkto ar valstybės pagalbos teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyto bei viešai skelbiamo kintamų palūkanų indekso reikšmė procentais. Kai Kintamos palūkanų dalies reikšmė mažesnė nei 0 (nulis), tokiu atveju kintamos palūkanų dalies reikšmė prilyginama 0 (nuliui).
Komunikatas	Priemonei taikomas Europos Komisijos Komunikatas ar jam prilygstantis teisės aktas, kuriame yra nustatyti reikalavimai Paskolų kainodarai
Orientacinių palūkanų skaičiuoklė	Supaprastinta Palūkanų maržos skaičiuoklė, skirta preliminariai palūkanų normai pasiskaičiuoti, neatlikus detalaus Paskolos gavėjo kredito rizikos vertinimo
Palūkanos	Už naudojimąsi Paskola nustatytu periodiškumu mokamas mokestis, nurodomas procentai per metus. Palūkanas sudaro Palūkanų marža ir Kintama palūkanų dalis (jeigu taikoma)
Palūkanų marža	Fiksuota Palūkanų dalis (be Kintamos palūkanų dalies)
Palūkanų maržos skaičiuoklė	Vadovaujantis šia Metodika sudaryta ir konkrečiai tiesioginių paskolų priemonei skirta palūkanų maržos skaičiuoklė
Paskola	Tiesiogiai INVEGOS teikiamos paskolos, kai sudaroma paskolos sutartis tarp INVEGOS ir paskolos gavėjo
Paskolos gavėjas	Paskolos gavėjas - Verslo subjektas, kuris kreipėsi į „Invegą“ dėl Paskolos suteikimo ar su kuriuo jau yra pasirašyta Paskolos sutartis
Priemonė	Finansinės ar finansų inžinerijos ar skatinamosios finansinės priemonė, pagal kurią yra teikiamos Paskolos
Priemonės aprašymas	Finansinės ar finansų inžinerijos ar skatinamosios finansinės priemonės aprašymas
Verslo subjektas	Ekonominę veiklą vykdančias juridinis ar fizinis asmuo

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šio dokumento tikslas – nustatyti vieningus principus INVEGOS tiesiogiai teikiamų paskolų (Paskolų) palūkanoms skaičiuoti, užtikrinti, kad būtų laikomasi valstybės pagalbos teikimo taisyklių bei galima būtų aiškiai įvertinti naudą (valstybės pagalbą), kurią Paskolos gavėjai gauna, lyginant su rinkos sąlygomis.
- 1.2. Metodiką rengia ir peržiūri Rizikos valdymo skyrius. Metodiką tvirtina INVEGOS valdyba.
- 1.3. Jeigu Priemonės aprašyme nenumatyta kitaip, vadovaujantis šia Metodika, kiekvienos INVEGOS Priemonės Palūkanoms apskaičiuoti Rizikos valdymo skyrius esant poreikiui paruošia Palūkanų maržos skaičiuoklę ir Orientacinių palūkanų skaičiuoklę (toliau kartu – Skaičiuoklės), kurias testuoja už Priemonę atsakingam Priemonių valdymo skyriaus darbuotojui ir skyriui, atsakingam už gautų paraiškų suteikti Paskolą vertinimą.
- 1.4. Skaičiuokles tvirtina INVEGOS generalinis direktorius.
- 1.5. Orientacinė palūkanų maržos skaičiuoklė yra skirta visoms suinteresuotoms šalims, norinčioms preliminariai įvertinti Palūkanų maržą, neatlikus išsamaus rizikos vertinimo.
- 1.6. Palūkanų maržos skaičiuokle vadovaujasi INVEGOS darbuotojai, vertinantys gautas paraiškas suteikti Paskolą, teikiantys siūlymus INVEGOS organams ir priimantys sprendimus dėl Paskolų suteikimo ar suteiktų Paskolų sąlygų keitimo, taip pat atliekantys patikras ar kitas su Paskolų teikimo rizikos nustatymu susijusias funkcijas.

2. PALŪKANŲ NUSTATYMAS

- 2.1. Už naudojimąsi Paskola Paskolos gavėjas turi mokėti Palūkanas, kurios nurodomos procentais per metus. Palūkanos mokamos nuo išmokėtos ir negražintos Paskolos sumos, jas mokant iki tol, kol bus gražinta visa Paskola.
- 2.2. Palūkanos gali būti kintamosios arba fiksuotosios. Fiksuotosios palūkanos gali būti taikomos visą Paskolos laikotarpį arba kažkurį iš anksto sutartą terminą (dalinai fiksuotos palūkanos).
- 2.3. Palūkanų dydis priklauso nuo Paskolos gavėjo rizikingumo, Paskolos grafiko, Paskolos užtikrinimo priemonių bei taikomų rizikos pasidalijimo ir (ar) rizikos perkėlimo priemonių, Paskolos administravimo kaštų bei Priemonei skirtų lėšų skolinimosi ir (ar) kapitalo kaštų.
- 2.4. Palūkanų dydis nustatomas taip, kad jį pritaikius, bendra gautina palūkanų ir kitų gautinų pajamų, kylančių iš Paskolos sutarties, suma būtų ne mažesnė negu tikėtina Paskolos kredito nuostolių, Paskolos administravimo kaštų bei Priemonei skirtų lėšų skolinimosi ir (ar) kapitalo kaštų suma:

$$PP + P \geq ECL + A + SK,$$

kur:

PP – gautinos Paskolos Palūkanų pajamos;

P – kitos gautinos pajamos, kylančios iš Paskolos sutarties (pavyzdžiui, sutarties sudarymo mokesčiai);

ECL – tikėtini Paskolos kredito nuostoliai;

A - priemonės administravimo kaštai;

SK - Priemonei skirtų lėšų skolinimo ir (ar) nuosavo kapitalo kaštų suma.

- 2.5. Tais atvejais, kai paskolai yra taikoma trečiųjų šalių garantiją (pavyzdžiui, Paskola yra įtraukiama į garantuotą European Guarantee Fund paskolų portfelį), tikėtini kredito nuostoliai (*ECL*) turi būti mažinami gautinos garantijos išmokos suma, tačiau Paskolos metinė kaina yra didinama už pergarantavimą mokėtino metinio garantijos mokesčio dydžiu.
- 2.6. Siekiant paskatinti tam tikrų sektorių vystymąsi, užpildyti rinkos trūkumą, padėti Verslo subjektams atstatyti likvidumą ar kitais verslumo skatinimo tikslais, laikantis Priemonės aprašyme nustatytų sąlygų Palūkanos gali būti mažinamos, pavyzdžiui, pritaikant nuolaidą, pridedant priedą, nustatant mažiausią ar didžiausią taikytiną Palūkanų maržos dydį ir pan.
- 2.7. Siekiant nekonkuruoti su kitais paskolų rinkos dalyviais arba atsižvelgti į tam tikrų sektorių, verslo segmentų rizikingumą, laikantis Priemonės aprašyme nustatytų sąlygų Palūkanos gali būti didinamos, taikant nekonkuravimo ar kitą priedą. Šie priedai turi būti nustatomi, atsižvelgiant į rinkoje taikomas palūkanų normas.
- 2.8. Perskaičiuotos ir siūlomos taikyti Palūkanos turi atitikti Priemonės aprašymo sąlygas ir Priemonei taikomo Komunikato reikalavimus. Tais atvejais, kai apskaičiuotos Palūkanos yra mažesnės negu nustatytos Komunikate galima:
 - 1) taikyti Komunikate nurodytas orientacines paskolų palūkanų normas;
 - 2) jeigu tai neprieštarauja valstybės pagalbos teikimo taisyklėms, taikyti mažesnes negu Komunikate nustatytas Palūkanas, registruojant valstybės pagalbą.
- 2.9. Kainodara gali būti diversifikuojama pagal verslo segmentus. Tokiu atveju, kiekvienam segmentui Paskolos metinė kaina, Palūkanų marža ir valstybės pagalbos dydžiai turi būti skaičiuojami atskirai.

3. PALŪKANŲ PERSKAIČIAVIMAS KEIČIANT PASKOLOS SĄLYGAS

- 3.1. Šiame skyriuje nustatytos taisyklės yra taikomos tokia apimtimi, kiek tai neprieštarauja Priemonės aprašyme nustatytoms sąlygoms.
- 3.2. Tais atvejais, kai yra priimtas sprendimas dėl Paskolos suteikimo, tačiau Paskolos sutartis dar nėra pasirašyta, Palūkanų marža perskaičiuojama visada, keičiant sąlygas ar tikslinant aplinkybes, nuo kurių priklauso taikytinos Palūkanų maržos dydis.
- 3.3. Tais atvejais, kai Paskolos sutartis jau pasirašyta, Palūkanų marža turi būti perskaičiuojama, kai:
 - 1) keičiamas paskolos grafikas, ilginant galutinį paskolos gražinimo terminą;
 - 2) atsisakoma Paskolos gražinimo užtikrinimo priemonių ar jos keičiamos kitomis, mažesnės vertės ar likvidumo Paskolos gražinimo užtikrinimo priemonėmis.

- 3.4. Jeigu perskaičiuota Palūkanų marža apskaičiuojama mažesnė nei galiojanti, konstatuojama, kad galiojanti Palūkanų marža yra pakankama ir ji nėra koreguojama.
- 3.5. Keičiant Paskolos sutarties sąlygas, Kintama palūkanų dalis nėra keičiama, t. y. lieka galioti tiek kintamos palūkanų dalies nustatymo ir perskaičiavimo principai, tiek užfiksuotas jos dydis.

4. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 4.1. Metodika ir Priemonių Orientacinių palūkanų skaičiuoklės yra skelbiamos viešai.
 - 4.2. Viešai skelbiamos Orientacinių palūkanų skaičiuoklės yra tik informacinio pobūdžio ir remiasi apytikriu skaičiavimu pagal pareiškėjo pateiktus duomenis. Tikslios Palūkanos nustatomos tik po INVEGOS atlikto Paskolos gavėjo kredito rizikos vertinimo.
 - 4.3.
 - 4.4. Pasikeitus Metodikos sąlygoms, pakeistos sąlygos bus taikomos tik po pakeitimo įsigaliojimo dienos paraiškas pateikusiems Paskolos gavėjams.
-